

Ontwikkelingslijn: Zelfstandige leerhouding
Ontwikkelingsveld 1: Afspraken en routines
Eigenaren: Anneke v.d. Kolk en José Smit

Doel

Het eenduidig hanteren van schoolafspraken op een zodanige wijze dat het een bijdrage levert aan een stimulerend pedagogisch klimaat in combinatie met veiligheid en duidelijkheid binnen de school.

Toepassingsgebied

Deze procedure heeft betrekking op algemene school-, klassen- en pleinafspraken.

Algemeen

Een stimulerend adaptief pedagogisch klimaat wordt gekenmerkt door vertrouwen en uitdagende ondersteuning (competentie, autonomie en relatievorming). Voorwaarde hierbij is wel dat er veiligheid, orde en duidelijkheid wordt ervaren binnen de school.

Afspraken en routines helpen om dit te realiseren en zijn van wezenlijke betekenis voor een omgeving waarin geleerd moet worden. Bij het vaststellen van afspraken maken wij onderscheid tussen algemene school-, klassen- en pleinafspraken.

Algemene schoolafspraken

Algemene schoolafspraken zijn de basisafspraken die kaderstellend zijn voor de overige afspraken (bijlage 1).

Klassen- en pleinafspraken

Klassen- en pleinafspraken geven aan welk gedrag gewenst is. Het is de verbijzondering van algemene schoolafspraken in uiteenlopende situaties (bijlagen 2 en 3).

Routines

Routines zijn terugkerende gebeurtenissen of situaties die steeds volgens een vast patroon verlopen. Veel afspraken zijn routines geworden. Dat is nodig om activiteiten vlot te laten verlopen.

Wij gaan er van uit dat geldende afspraken tevens een adequate en eenduidige handhaving impliceren. Door handhaving van schoolafspraken willen wij proberen leerlingen zelf verantwoordelijkheid te laten dragen voor hun gedrag.

Succesindicatoren

Gelet op bovenstaande, vinden wij als team de volgende succesindicatoren met betrekking tot afspraken en routines binnen onze school van belang:

1. De school heeft algemene schoolafspraken vastgesteld en deze hangen zichtbaar in de gang bij de ingang van groep 3 t/m 8.
De algemene schoolafspraken zijn:
 - Wij zorgen er samen voor dat iedereen zich prettig voelt op school;
 - Wij zorgen er samen voor dat het in de school en op het speelplein netjes is;
 - Wij zijn zuinig op de materialen, die wij gebruiken.
2. Algemene klassenafspraken hangen duidelijk zichtbaar in het lokaal. Iedere groepsleerkracht heeft een toelichting behorende bij de klassen- en pleinafspraken in de klassenmap.

Wij hebben afspraken opgesteld rond de volgende items:

- binnenkomen in de klas / naar buiten gaan;
- gebruik van het lokaal;
- werken: individueel en in groepjes;
- toiletgebruik;
- buiten de klas;
- pleinafspraken.

3. Er is een eenduidige benadering binnen de school afgesproken rond het geven van feedback bij overtreding van afspraken, namelijk:

- De leerling wordt aangesproken op het vertoonde gedrag;
- De leerling wordt naar de daarop van toepassing zijnde afspraak gevraagd;
- De leerling wordt de mogelijkheid geboden om zijn gedrag te veranderen;
- De leerling wordt verteld wat de gevolgen zijn als het gedrag niet verandert.

Wij willen afspraak gestuurd corrigeren:

- in positieve bewoordingen;
- leerlingen helpen elkaar;
- herhaald waarschuwen heeft gevolgen.

Als mogelijke gevolgen hebben we afgesproken:

Groep 1 / 2: uit het groepje, uit de kring, even niet meedoen, terugsturen en opnieuw laten doen.

Groep 3 / 8: uit het (tafel)groepje, buitensluiting activiteit, tijdelijke plaatsing bij collega, nablijven, betalen bij bewust vernielen van materiaal.

Er wordt niet lichamelijk gestraft.

Ouders worden middels een brief, een persoonlijk gesprek en/of telefonisch ingelicht en op de hoogte gehouden indien de situatie dit vereist. Indien noodzakelijk treffen we (disciplinaire) maatregelen als door bepaald gedrag de veiligheid en het welbevinden van het kind zelf en anderen in gevaar komt. De groepsleerkracht registreert in de leerlingenmap (opmerkingenblad).

Hoewel het consequent hanteren van de feedback lastig is, achten wij het als team van groot belang één lijn te trekken binnen de school en leerlingen verantwoordelijk te maken voor handhaving van een duidelijke leeromgeving.

Toetsing succesindicatoren

Het bewaken van de door ons geformuleerde schoolafspraken is primair een taak voor de individuele leerkracht. Waar nodig zal hij/zij de afspraken groepsgewijs in herinnering roepen. De algemene schoolafspraken zijn vermeld in onze schoolgids. Ieder schooljaar starten we in de groep met het bespreken van de afspraken. Aanpassingen worden in een bouw- of teamvergadering besproken en kunnen worden doorgevoerd. De daarbij behorende routines worden systematisch en op het juiste moment aangeleerd.

Vooraf in de eerste dagen van het schooljaar wordt in de groepen veel aandacht besteed aan het "opfrissen" van de afspraken. Op de informatieavonden van de groepen wordt er aandacht aan besteed.

In 't Informantje wordt regelmatig melding gemaakt dat er aandacht aan een bepaalde afspraak wordt besteed.

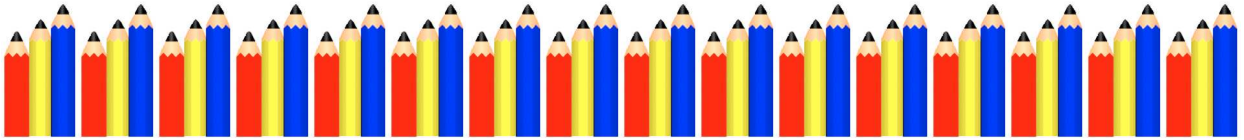
Op de jaarplanning en inhoudelijke jaarvergaderplanning staat vermeld wanneer dit ontwikkelingsveld wordt geagendeerd.

Bijlagen

(zie kopie om als leidraad te gebruiken naast de bestaande afspraken voor evt. aanpassingen)

1. Schoolafspraken
2. Klassenafspraken
3. Plein- en gangafspraken
4. Toiletbordje

BIJLAGE 1



SCHOOL AFSPRAKEN



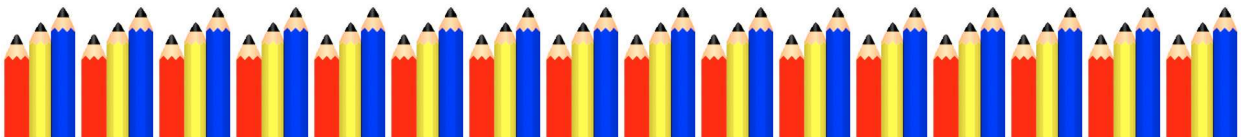
Wij zorgen er samen voor dat iedereen zich prettig voelt op school.



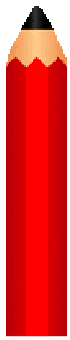
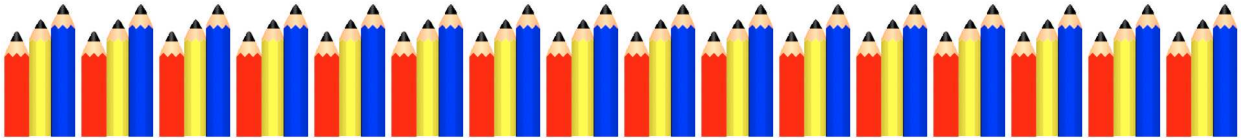
Wij zorgen er samen voor dat het in de school en op het speelplein netjes is.









Wij zijn zuinig op de materialen, die wij gebruiken.



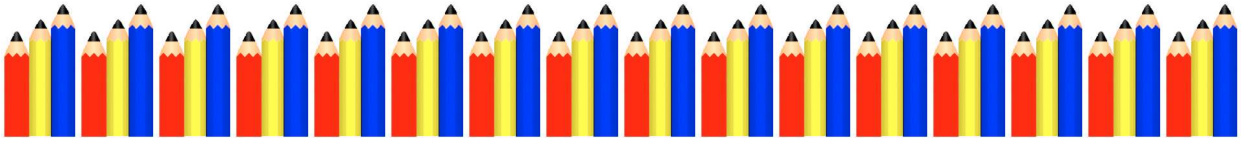
BIJLAGE 2



Klassenafspraken groep 1 en 2

-  Wij komen rustig binnen en gaan in de kring zitten.
-  Wij zijn aardig tegen elkaar.
-  Wij luisteren naar elkaar.
-  Wij kijken naar het BAS blok van de leerkracht.
-  Wij doen de ketting om als wij naar de wc gaan.
-  Elke dag is er een klassenhulp.





Klassenaafspraken groep 3 t/m 5



Wij komen rustig binnen en gaan op de stoel zitten.



Wij zijn aardig tegen elkaar.



Wij luisteren naar elkaar.



Wij gebruiken het BAS blokje.



Wij blijven in de klas tijdens groepsinstructie/gesprek.

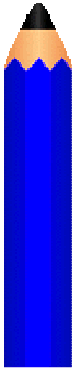
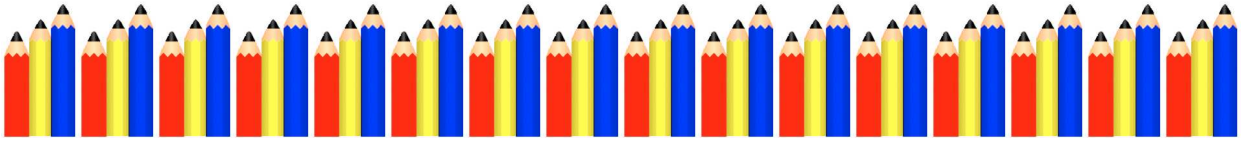


Wij zetten het bordje op rood als wij naar de wc gaan.




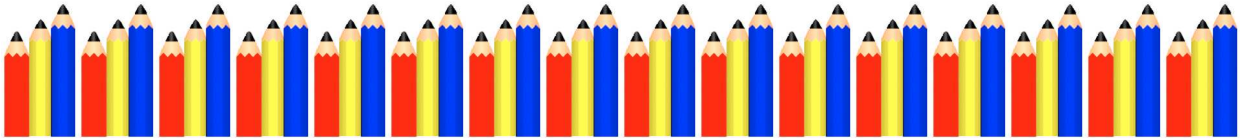
Elke dag/week heeft een groep klassendienst.





Klassenaafspraken groep 6 t/m 8

-  Wij komen rustig binnen en gaan op de stoel zitten.
-  Wij zijn aardig tegen elkaar.
-  Wij luisteren naar elkaar.
-  Wij gebruiken het BAS blokje. 
-  Wij blijven in de klas tijdens groepsinstructie/gesprek.
-  Wij zijn mede verantwoordelijk voor het leren van onze taken.
-  Wij zetten het bordje op rood als wij naar de wc gaan.
-  Elke dag heeft een groep klassendienst.



BIJLAGE 3

Gebruik van het lokaal

01. Waardevolle spullen (o.a. fietssleutels) doe je in je vak of een daarvoor bestemde bak.
02. Je neemt geen speelgoed mee naar school, alleen bij speciale gelegenheden.
03. In de klas wordt in principe niet gesnoept. Feestelijke gebeurtenissen zijn hierop een uitzondering.
04. In de klas wordt geen hoofddekseel (pet) gedragen.
05. Je gebruikt materialen en meubilair waar ze voor bedoeld zijn.
06. Materialen die je gebruikt hebt, berg je weer op dezelfde plaats op.
07. Elke klas heeft een klassendienst, de leerkracht bepaalt wat hun taak is.
08. De elektrische puntenslijper wordt door de leerkracht bediend.
09. De elektrische ramen en zonnewering worden in principe door de leerkracht bediend.

Individueel werk

01. Het werkoverleg gebeurt zo zachtjes, dat je elkaar niet hindert.
02. Tijdens de les ga je alleen van je plaats, als dat nodig is en gebruik je de minst storende route.
03. Je kunt tijdens de les materialen pakken die nodig zijn voor je opdracht.
04. Je legt je werk dat je gemaakt hebt, op de afgesproken plek.
05. Als je klaar bent, ga je extra werk maken of vrije keuze.
06. Het uitdelen gebeurt door de klassendienst of door de leerkracht, afhankelijk van de situatie of het materiaal.

Werken in groepjes

01. Groepjes worden gevormd naar inzicht van de leerkracht, rekening houdend met sociaal-emotionele en intellectuele aspecten.
02. Leerlingen zorgen er tijdens het werken voor, dat ze elkaar niet storen.
03. Het materiaal dat de leerlingen nodig hebben, is aanwezig op de afgesproken plek.
04. Leerlingen weten wanneer ze hulp kunnen vragen, doordat de leerkracht afspraken heeft gemaakt (bijv. de looproute, het bordje of het blokje op groen of rood).

Verlaten van het lokaal

01. Aan het eind van de dag, ruim je jouw spullen op en schuif je jouw stoel aan / of op tafel.
02. Je verlaat rustig het lokaal.
03. Vóór elke vakantie worden de vakken opgeruimd.

Gebruik overige ruimtes

01. Iedereen laat de (overblijf)ruimte achter, zoals hij of zij de ruimte heeft

aangetroffen.

Binnenkomen en naar buiten gaan

01. Wij gedragen ons rustig in de gang.
02. Wij gaan rustig naar binnen of naar buiten.
03. De leerkracht ziet erop toe dat de leerlingen na de lessen meteen naar buiten gaan. Pas daarna gaat de leerkracht naar de personeelskamer.
04. Voor schooltijd spelen de leerlingen van groep 3 t/m 8 op het grote plein.
05. Binnenkomen voor schooltijd mag alleen:
 - a. Leerlingen die jarig zijn mogen hun traktatie binnenbrengen.
 - b. Op maandag mogen leerlingen van groep 3 de boekentas voor de bibliobus aan de kapstok hangen.
 - c. Moet je om een andere reden dringend naar binnen, dan overleg je dit met de leerkracht die pleinwacht heeft.
06. Om 08.15 uur en om 13.00 uur mogen de leerlingen op het plein komen.
07. De leerlingen van groep 1 en 2 mogen om 08.20 uur en om 13.05 uur naar binnen worden gebracht.
08. Om 08.25 uur en om 13.10 uur gaat de bel en komen de leerlingen van groep 3 t/m 8 rustig naar binnen.
09. Om 08.30 uur en om 13.15 uur beginnen de lessen. Ouders die eventueel dan nog binnen zijn worden verzocht zo snel mogelijk de school te verlaten.
10. Groep 1 en 2 maken gebruik van de kleuteringang; groep 3 t/m 8 van de buitendeur naast de gemeenschapsruimte.
11. Leerlingen hangen hun jas, pet en tas onder de luizencape. Aan de jas zit een stevige lus.
12. Leerlingen doen hun muts, das en/of handschoenen in de mouw en/of jaszakken van de jas.
13. Groep 1 t/m 5 heeft pauze van 10.00 u. – 10.15 u. Eten en drinken daarna in de klas.
14. Groep 6 t/m 8 heeft pauze van 10.20 u. – 10.35 u. Vooraf eten en drinken in de klas. Evt. mogen leerlingen hun eten zonder verpakking mee naar buiten nemen.

Afspraken Toiletgebruik

01. Toiletgebruik:
 - a. groep 1 en 2 maken gebruik van de toiletten voor hun eigen lokalen.
 - b. groep 3 en 4 maken gebruik van de toiletten voor het lokaal van groep 2.
 - c. groep 5 t/m 8 maken gebruik van de toilet voor het lokaal van groep 6.
02. Tijdens de lessen mag je naar het toilet:
 - a. in groep 1 en 2 doe je de kralenketting om
 - b. in groep 3 t/m 8 draai je het bordje op rood
 - c. geeft de leerkracht instructie, dan wacht je even
 - d. leerlingen met "onthefing" (op verzoek van ouders, middels een briefje) mogen altijd gaan
03. Na gebruik van het toilet (doorspoelen) wassen de leerlingen de handen en sluiten de deur.
04. In de pauze ga je voordat je naar buiten gaat naar het toilet.

Afspraken Speelplein

01. De leerlingen van groep 1 en 2 spelen op het kleine speelplein tijdens de ochtendpauze.
02. De leerlingen van groep 3 t/m 8 spelen op het grote speelplein.
03. We houden het schoolplein netjes en schoon.
04. De fiets moet in de fietsenstalling worden geplaatst.
05. Er is toezicht op het plein. Je gaat het schoolplein op zodra er een leerkracht op het plein aanwezig is.
06. Via de ingang kom je op het speelplein.
07. Ruzies probeer je eerst zelf op te lossen. Als dit niet lukt, ga je bij problemen naar de meester of juf die buiten loopt.
08. Moet je toch om een dringende reden naar binnen – ook als je naar het toilet moet - dan vraag je dit aan de juf of meester die buiten loopt.
09. Er is spelmateriaal aanwezig om in de ochtendpauze mee te spelen.
10. Wat je uit de bak van je eigen groep mee naar buiten neemt, neem je na de pauze mee naar binnen en doe je terug in de bak van je eigen groep.
11. Spelmateriaal wordt alleen op de tegels gebruikt, niet in of op de speeltoestellen/banken en hekken.
12. Op het schoolplein mag je ballen, maar alleen met je handen.
13. Komt het spelmateriaal buiten het hek, dan vraag je aan de pleinwacht of je het op mag halen.
14. Komt het spelmateriaal bij de peuterspeelzaal, bij de buurman over het hek, of op het dak dan geef je dit door aan de conciërge, die het materiaal terughaalt.
15. Tikken mag, duwen en trekken aan elkaar niet.
16. Tijdens het overblijven zijn er afwijkende regels, er mag met eigen materiaal van de overblijf en ook met het materiaal uit de bakken worden gespeeld. De overblijvers pakken materialen uit de bak van hun eigen groep.
17. Stokjes of takken:
 - a. Het is niet veilig om te spelen met stokjes en takken in de hand.
 - b. We laten ze liggen of gooien ze in de groene container.
18. Bij sneeuw mogen er sneeuwballen worden gegooid achter de blokken. Leerkrachten bepalen wanneer er met sneeuwballen gegooid mag worden.

Afspraken Kleine plein

01. De fietsen blijven op de tegels.
02. Zand op de plaats laten liggen waar het hoort
03. Het buitenspelmateriaal wordt gebruikt waarvoor het bedoeld is, maar het mag ook fantasievol gebruikt worden.
04. Geen speelgoed in het huisje en niet op het dak van het huisje.
05. Leerlingen blijven uit de buitenberging.
06. De zandbak:
 - a. Spelmateriaal voor in de zandbak gebruik je in de zandbak.
 - b. Als er geen spelmateriaal voor in de zandbak is, ga je ergens anders spelen.
 - c. Het rek en/of de bakken met materiaal worden bij de rand van de zandbak geplaatst.
 - d. Op de rand mag het speelgoed en het zand gebruikt worden.
 - e. Met zand of speelgoed gooien doen wij niet.
 - f. De kruiwagen mag in de zandbak gebruikt worden, maar het zand blijft in de zandbak.
07. De glijbaan aan het huisje:
 - a. Je loopt tegen de trap omhoog en glijdt naar beneden.
 - b. Je wacht op je beurt.
08. De karren:
 - a. De leerlingen mogen in de karren zitten.
 - b. De karren mogen niet aan elkaar worden vastgemaakt of op elkaar gezet worden.
 - c. De karren mogen alleen op de tegels gebruikt worden
09. De trek/duwkarren en fietsen worden alleen gebruikt als rijdend materiaal op de tegels.
10. Stokjes of takken:
 - c. Het is niet veilig om te spelen met stokjes en takken in de hand.
 - d. We laten ze liggen of gooien ze in de groene container.

Afspraken binnen blijven tijdens pauzes

01. Om 08.15 en 13.00 uur besluit de pleinwacht of de leerlingen naar binnen mogen.
02. Om 09.50 uur bepaalt de leerkracht van groep 5 en om 10.10 uur de leerkracht van groep 8 of er binnen of buiten wordt gespeeld.
03. Indien er binnen gespeeld wordt, laat de leerkracht van groep 5 of 8 een leerling dit bij alle andere groepen melden.
04. De pleinwacht voor het kleine plein let op groep 1 en 2.
05. De pleinwachters voor het grote plein letten op groep 3 t/m 5 respectievelijk groep 6 t/m 8.
06. De leerlingen blijven in het eigen lokaal.
07. De leerlingen mogen computeren, maar geen "vreemde" sites bezoeken.
08. Het buitenspelmateriaal mag niet binnen gebruikt worden (ook geen ballen dus!)

Kwaliteitsbewaking:

- Plek op de BAS kwaliteitsrooster

BIJLAGE 4

Toiletbordje

